

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2023. november 23.

8. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma	
Szövegértés pontszáma	
Helyesírási teszt pontszáma	
Összesített pontszám	

Az 50 pont feletti dolgozatokkal lehet nevezni a megyei fordulóba az alábbi linken 2023. november 24. és december 01. között: http://pseg.hu/?page_id=53

A dolgozatoknak 2023. december 04-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Iskola 7150 Bonyhád, Kossuth u. 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkyne Baetskai Eszter mesterpedagógus

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit mesterpedagógus

Lektorálta:

Káizer Bernadett szaktanár

A verseny fővédnökei:

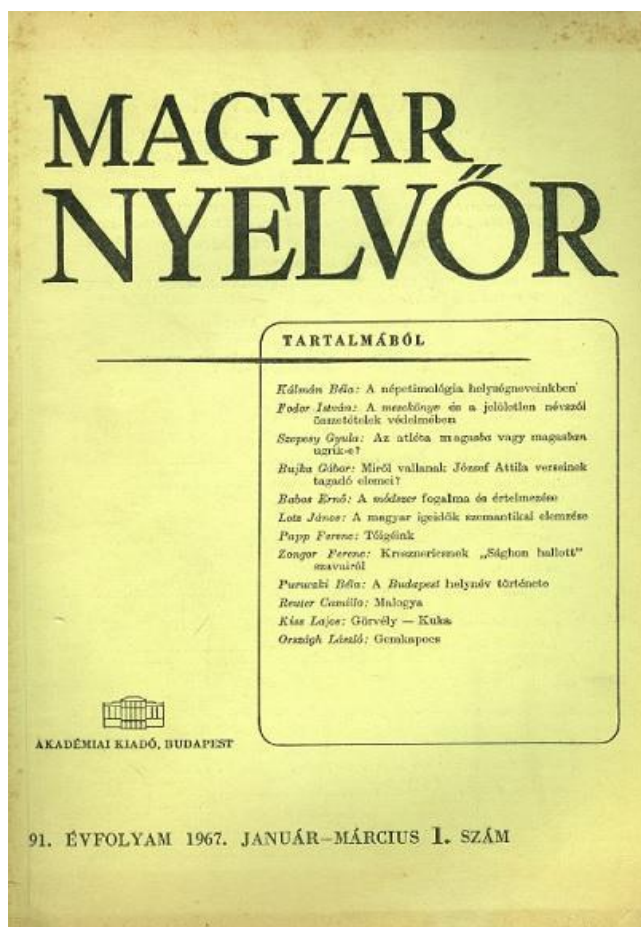
Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Tollbamondás

[illegible]

Szövegértés**Olvasd el figyelmesen az alábbi szöveget, majd válaszolj a kérdésekre!**

Kálmán Béla: A népetimológia helységneveinkben

Fodor István: A mesekönyv és a jelöletlen névszói összetételek védelmében

Szepesy Gyula: Az atléta magasba vagy magasba ugrik-e?

Bujka Gábor: Miről vallanak József Attila verseinek tagadó elemei?

Babos Ernő: A módszer fogalma és értelmezése

Lotz János: A magyar igeidők szemantikai elemzése

Papp Ferenc: Tőigéink

Zongor Ferenc: Kresznericsnek „Sághon hallott” szavairól

Puruski Béla: A Budapest helynév története

Reuter Camillo: Malogya

Kiss Lajos: Görvély - Kuka

Országh László: Gemkapocs

Feladatok**1. Melyik írásmű érintkezik az alábbi témákkal? Írd a szerző nevét a téma mellé!****3/**

sport:

irodalom:

nyelvjárás:

2. Mit jelent? Írd a szavak mellé az odaillo jelentés és leírás számát!**3/***Egy jelentés kimarad.*

malogya

görvély

gemkapocs

1. Egy betegség régi neve, hagyományörző az írásmódja.

2. A szarvasmarha egyik régi elnevezése, a szó vegyes hangrendű.

3. Egy fűzfafajta neve, azonos számú magán- és mássalhangzó alkotja.

4. Íratfűző eszköz, összetett szó.

3. Nyelvészkedjünk! Melyik leíráshoz kapcsolódnak a cikkek kiemelt témái? 7/

népetimológia (egy szó eredetének népies magyarázata) - tőige - szemantika –
helynév - igeidő - névszói összetétel - tagadás

A nyelvészet ága, a jelentéseket vizsgálja:

Egyfajta logikai kapcsolat:

Egy szófaj alaktani viselkedésével függ össze:

Szóalkotási mód:

Település egyedi megnevezése:

4. Válaszolj a kérdésekre! 4/

a) Hány havonta jelenik meg a Magyar Nyelvőr? b) Hány jelenik meg egy évben?

c) Mit jelent a 91. évfolyam kifejezés?

.....

d) Melyik intézmény felelős a nyomtatvány kiadásáért?

.....

5. Igaz vagy hamis? 3/

a) Ez a kiadvány ún. periodika.

b) Kresznerics valószínűleg szógyűjtéssel foglalkozott Ság településen.

c) A címek között egyetlen olyan van, amelyik pusztá ragozatlan szóalak.

Elérhető 20 pont.

Elért pontszám:

Helyesírási feladatok

1. A következőkben az egyik hungarikumunkról olvashatsz. (Forrás: <http://www.hungarikum.hu>)

Másold le helyesírási hibák nélkül a szöveget! Ügyelj a mondatközi írásjelek alkalmazására is! 20/

A dobostorta

A legenda szerint a cukrászinas véletlenül porcukrot hintett a vajba só helyet. A mester Dobos C. József (1847–1924) nem restelte megkóstolni az elegyet és mivel finomnak találta addig kísérletezett vele míg megalkotta belőle a csokoládépiskótás karamel tetejű dobostortát. Ez forradalmi újdonságnak számított 1884.-ben mert addig súlyos főzöttkrém-alapú emeletes díszes édességcsodákat készítettek.

A következő évben maga az uralkodói pár Erzsébet és Ferenc József is elégedetten izlelgette a dobostortát és ez elindította Európai karrierjét. Jégtömbök és különleges csomagolás védte a távoli nagyvárosokba indított szállítmányokat amelyek a Kecskeméti utcai műhelyben készültek.

2. Húzd alá hírességeink helyes írásmódú családnevét!

10/

Vörösmarty vagy Vörösmarthy Mihály

Weselényi vagy Wesselényi Miklós

Csokonai vagy Csokonay Vitéz Mihály

Hunyadi vagy Hunyady Mátyás

Eötvös vagy Eötwös Loránd

Bolyai vagy Bólyai Farkas

Rákóczi vagy Rákócy Ferenc

Percel vagy Perczel Mór

Damjanics vagy Damjanich János

Szent-Györgyi vagy Szentgyörgyi Albert

3. Alkoss tulajdonneveket a megadott szavakból, majd írd alájuk toldalékos származékukat a zárójelben feltüntetett toldalék felhasználásával!**12/**

liszt, ferenc, zeneművészeti, főiskola: _____

(-i): _____

pilvax, kávéház: _____

(-i): _____

élet, és, tudomány: _____

(-beli): _____

liszt, díj: _____

(-s): _____

magyar, állami, operaház: _____

(-i): _____

csendes, óceán: _____

(-i): _____

4. Húzd alá az alábbi szó párok azon tagját, amely megelőzi a másikat a betűrendbe soroláskor!**6/**

Paál – Pál

Bessenyei – besenyő

Bach – Bacchus

halandó - halandzsa

apáca – Apácza

archívum – arcideg

5. Válaszd el minden lehetséges helyen az alábbi szavakat!**12/**

Apponyi _____

ételecet _____

exponál _____

ezúttal _____

inspiráció _____

biomassza _____

bogáncsos _____

boltig _____

bodzavirág _____

Eiffel _____

feleme l _____

ingujj _____

Összesen: 60 pont**Elért****pontszám:**

